

ADVIES

CRB 2022-2255

**Elektronische uitwisseling van berichten
via de eBox**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies
Elektronische uitwisseling van berichten
via de eBox

Brussel
21.09.2022

Inbehandelingneming

Bij brief van 2 mei 2022 richtte staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve vereenvoudiging, Privacy, Regie der Gebouwen en de Federale culturele instellingen, de heer Mathieu Michel, aan de Nationale Arbeidsraad (NAR) een adviesvraag omtrent een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 februari 2019 inzake elektronische uitwisseling van berichten via de eBox. Bij beslissing van het dagelijks bestuur (18.05.2022) van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) heeft de CRB voorgesteld om zich aan te sluiten bij deze werkzaamheden. Het dagelijks bestuur van de NAR ging met dit voorstel akkoord (01.06.2022). De toegekende termijn om op deze adviesaanvraag te reageren bedroeg twee maanden, maar op vraag van de dagelijkse besturen van de NAR en CRB werd door de beleidscel-Michel uitstel verleend tot 16 augustus 2022.

De gemengde subcommissie eBox werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies. De subcommissie kwam samen, onder het voorzitterschap van de heer Delarue, op 8 juli 2022. De subcommissie kon eveneens een beroep doen op de deskundige medewerking van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en de beleidscel-Michel.

Het ontwerpadvies werd voorgelegd aan de gemeenschappelijke plenaire vergadering van de CRB en de NAR, die het op 21 september 2022 unaniem heeft goedgekeurd.

Inleiding

Het voorliggende voorontwerp van wet wijzigt de wet van 27 februari 2019 inzake elektronische uitwisseling van berichten via eBox¹ (hieronder verkort: eBoxwet) en beoogt een verdere uitbouw van de eBox.

Het voorliggende voorontwerp van wet heeft onder andere tot doel dat de antwoorden van burgers en ondernemingen op eBoxberichten van overheidsdiensten worden verankerd in de wet en dat de eBox bijgevolg een tweerichtingstool wordt.

Via het voorliggende voorontwerp van wet wordt voorgesteld dat verleners van gekwalificeerde diensten voor elektronisch aangetekende bezorging, in een eerste fase, notificaties naar de eBox van burgers en ondernemingen kunnen versturen om mee te delen dat ze een aanbevolen e-bericht hebben ontvangen en verzocht worden hierop te antwoorden, dan wel te bevestigen dat ze deze goed hebben ontvangen.

Vervolgens dienen houders van een ondernemingsnummer, overeenkomstig de wetgeving inzake de fiscale dematerialisatie, verplicht uiterlijk op 1 januari 2025 gebruik te maken van hun eBox om rechtstreeks in contact te staan met de FOD Financiën.

Verder zullen overheidsinstanties die een groot aantal aangetekende zendingen versturen deze ten laatste op 1 januari 2025 elektronisch via de eBox moeten versturen.

Ten slotte beoogt het voorliggende voorontwerp van de wet het tijdstip van elektronische zending en ontvangst van eBoxberichten, alsook de aanvang van een termijn bij wijze van aanvullend recht in het voorontwerp te voorzien.

¹ [Wet van 27 februari 2019 inzake elektronische uitwisseling van berichten via de eBox](#)

Advies

1. Algemene opmerkingen

De raden ondersteunen de doelstellingen van het voorliggende voorontwerp van wet en zijn van mening dat deze tekst een goed kader biedt om in de toekomst meer gebruik te maken van elektronisch aangetekende zendingen in plaats van papieren aangetekende zendingen, die immers vaak gepaard gaan met een administratieve werklast en hogere kosten. Bovendien zal dankzij het voorliggende voorontwerp van wet in de toekomst een universele bereikbaarheid voor elektronische aangetekende zendingen langs de kant van de bedrijven ontstaan, alsook de mogelijkheid tot meer rechtstreekse interactie met de burger.

De raden menen dat het uitbreiden van de eBox van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) tot 'centrale backbone' deze universele bereikbaarheid kan versterken.

De raden merken op dat, bij het nastreven van de ambitie om de eBox zoveel mogelijk te implementeren bij de burger, het aspect van digitale inclusie niet uit het oog mag worden verloren. Ook bij ondernemingen is de eBox nog niet voldoende ingeburgerd en wordt dit in de praktijk voornamelijk bij kleinere ondernemingen en zelfstandigen nog weinig toegepast². Digitale exclusie en de digitale kloof vormen nog steeds een reëel probleem binnen bepaalde bevolkingsgroepen van de Belgische populatie, aangezien niet alle bevolkingsgroepen in dezelfde mate toegang tot ICT hebben³.

Vanuit het 'Leave no one behind'-principe achten de raden het dan ook belangrijk dat de overheid, niet alleen ten aanzien van burgers, maar ook ten aanzien van ondernemingen, werk maakt van een e-inclusiebeleid en inspanningen blijft leveren om de digitale kloof, mede in het licht van de uitbreiding van de eBoxtool, te dichten. Publieke dienstverlening moet immers, in welke vorm dan ook en conform het grondwettelijk recht van gelijke behandeling, toegankelijk zijn voor iedereen. Met deze boodschap sluiten de raden zich volledig aan bij eerder uitgebrachte CRB-adviezen en het verslag 'Digitalisering en deeleconomie' van de raden⁴.

De raden wensen bijgevolg dat de overheid inspanningen levert om burgers, ondernemingen en zelfstandigen via sensibiliserings- en informatiecampagnes voldoende te informeren en op te leiden voor het gebruik van de eBoxtool. Dit hoort meer in het bijzonder tijdens de overgangperiode tot 1 januari 2025 te gebeuren.

Voorts benadrukken de raden de noodzaak om maatregelen te voorzien om de bevolking ervan te overtuigen dat het gebruik van de eBox een administratieve vereenvoudiging inhoudt, bijvoorbeeld door in te zetten op de gebruiksvriendelijkheid van het platform. Op die manier kan bij de bevolking een draagvlak voor het gebruik van de eBox worden gecreëerd.

² [CRB 2021-2190](#) Rekenkundige en logische controles van de jaarrekening en het gebruik van de eBox

³ [CRB 2017-2170](#) en [NAR Rapport nr. 107](#) (§ 59) Digitalisering en deeleconomie, Diagnose van de sociale partners over digitalisering en deeleconomie – Uitvoering van het Interprofessioneel Akkoord 2017-2018

⁴ Verslag Digitalisering en deeleconomie (CRB 2017-2170) en NAR Rapport nr. 107; [CRB 2020-2550](#) Naar een e-inclusief beleid in België; [CRB 2021-2190](#) Rekenkundige en logische controles van de jaarrekening en het gebruik van de eBox. Onder andere het Rapport nr. 125 van de NAR - Tweede jaarrapport over de implementering van het Europese kaderakkoord over digitalisering <https://cnt-nar.be/sites/default/files/documents/nl/rapport-125-NL.pdf>

De raden wensen dat, in het licht van de verplichte voorafgaande toestemming van burgers voor het gebruik van de eBox⁵, rekening gehouden wordt met mensen met een voorkeur voor het fysieke kanaal van publieke dienstverlening. Een deel van de bevolking zal immers niet in staat zijn om gebruik te maken van de eBoxtool, hetzij door een gebrek aan digitale kennis, hetzij omdat ze niet over de nodige technologische middelen beschikken. De ontwikkeling van digitale kanalen kan daarom beter niet samengaan met een kwaliteitsafname van de dienstverlening via fysieke kanalen van overheidsdiensten. In dat kader wensen de raden te verwijzen naar de memorie van toelichting waarin er wordt herinnerd aan het belang van de voorafgaande toestemming van de burgers voor het gebruik van eBox. De raden beklemtonen dat ze dit als een essentieel aspect beschouwen. Bovendien willen de raden dat in dezelfde context mogelijke e-mailadreswijzigingen en de mogelijkheid tot herziening van de keuze voor digitalisering van de dienstverlening in acht worden genomen. De raden verwijzen in deze context naar het verslag 'Digitalisering en deeleconomie', waarin dezelfde boodschap werd geformuleerd⁶.

De raden achten het tevens wenselijk dat er een verdere technische uitwerking van de eBox plaatsvindt waarbij aandacht wordt geschonken aan de metadata en de routing van berichten. Op die manier kan worden vermeden dat een belangrijk bericht verloren gaat in een overvloed aan irrelevante berichten.

Vervolgens duiden de raden op de uitdaging om de burger bewust te maken van de legale gevolgen van het activeren van de eBox en van het niet of laattijdig beantwoorden van ontvangen berichten via deze digitale overheidstool. Ze achten het belangrijk om bij de activering van de eBox uitdrukkelijk te vermelden dat dit legale gevolgen met zich meebrengt en benadrukken de noodzaak om bij de activering naar een expliciete toestemming in hoofde van de burger te vragen. Bovendien dient voor de burger te worden verduidelijkt welke instellingen via de eBox (zullen) werken. Zo bevat het document '*overzicht van de actuele eBox verzenders – augustus 2022*', dat op 1 augustus 2022 aan alle eBoxgebruikers werd bezorgd, een welkomstbericht dat zou kunnen worden geoptimaliseerd door de burger de mogelijkheid te bieden om alle essentiële informatie omtrent de voorafgaande toestemming te raadplegen, zoals de datum, de modaliteiten en de tekst waarin deze toestemming wordt bevestigd.

In de welkomstboodschap op de eBoxtool wordt vermeld dat de ontvangen berichten 'dezelfde waarde hebben als brieven die per post aankomen'. De raden achten het wenselijk dat de burger eraan wordt herinnerd dat hij na de activering van de eBox niet langer papieren post zal ontvangen, dat hieraan juridische gevolgen verbonden zijn en dat deze activering herroepbaar is. In dit kader lijkt het aangewezen om een directe link toe te voegen via dewelke de burger deze activering ongedaan kan maken. Ten slotte is het raadzaam dat bij de activatie van de eBox de burger geïnformeerd wordt over het gegeven dat wanneer deze zijn e-mailadres niet wil opgeven - en dus geen melding zal krijgen via het e-mailadres -, hij/zij geacht wordt om de toepassing desalniettemin regelmatig te raadplegen.

De raden menen ook dat er voor kleine ondernemingen moet worden voorzien in een wettelijk en operationeel kader dat een gemandateerde toegang (voor bv. sociale secretariaten en accountant- en boekhoudkantoren...) tot de inbox van de eBox toelaat.

De raden zijn van mening dat de memorie van toelichting niet geheel duidelijk is. Ze oordelen dat het niet helder is of een papieren versie voor een aangetekende brief nog verstuurd kan worden wanneer men de eBox activeert. Een verduidelijking is hier dan ook wenselijk.

⁵ Artikel 6 van het voorliggende voorontwerp van wet

⁶ [CRB 2017-2170](#) en [NAR Rapport nr. 107](#) (§ 117) Digitalisering en deeleconomie, Diagnose van de sociale partners over digitalisering en deeleconomie – Uitvoering van het Interprofessioneel Akkoord 2017-2018

De raden willen voorts het belang van de digitale veiligheid van de eBox opwerpen. Een frequenter gebruik van deze tool zou immers meer pogingen tot hacking en oplichting in de hand kunnen werken. Recentelijk werd nog aangetoond dat dit een reële bezorgdheid is, vermits sinds oktober 2021 phishing e-mails circuleren waarbij cybercriminelen het e-mailadres van de eBox hebben gebruikt^{7 8}. De raden menen bijgevolg dat meer aandacht voor de beveiliging van de eBox en een verhoogde algemene waakzaamheid essentieel zijn. Zij wensen dan ook dat in dit kader concrete maatregelen worden genomen, zoals het beschermen van de domeinnaam.

Tot slot dient de aandacht te worden gevestigd op het waarborgen van de gegevensbescherming. Bescherming van persoonsgegevens is immers een cruciaal onderdeel van het consumentenbeschermingsbeleid in een digitaal tijdperk. In dit kader wensen de raden te verwijzen naar het eerder uitgebrachte verslag 'Digitalisering en de economie' van de raden⁹. De raden wensen in deze context eveneens te wijzen op het belang van de GDPR-regelgeving, met name wat de communicatie tussen werknemer en werkgever betreft, en verwijzen in dit kader naar de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 81, die deze kwestie verder verduidelijkt¹⁰.

2. Artikelsgewijze opmerkingen

De raden merken op dat artikel 2 van het voorliggende voorontwerp van wet de categorie van gebruikers uitbreidt tot burgers, ondernemingen en technische dienstverleners, terwijl dit voordien enkel de overheid omvatte. De raden achten het wenselijk om naast de categorie 'gebruikers' ook een categorie 'derden' te creëren. Onder laatstgenoemde categorie zouden dan alle natuurlijke personen vallen en alle rechtspersonen, zoals gedefinieerd in het artikel III.16 van het Wetboek van Economisch Recht¹¹. Daarnaast zou voor de dienstverleners van gekwalificeerde aangetekende zendingen de eerste alinea van artikel 11 van de eBoxwet als volgt kunnen worden aangepast:

"De federale overheidsdienst bevoegd voor Digitale Agenda kan dienstverleners die geen overheidsinstanties zijn, erkennen, zodat deze dienstverleners de elektronische berichten van gebruikers en derden kunnen aanbieden en ontsluiten voor gebruikers en derden."

De voorgestelde wijziging zou immers de helderheid van de wet ten goede komen. De raden verwijzen in dit kader naar het advies van de Raad van het BIPT van donderdag 26 maart 2021¹².

Om het systeem van elektronische aangetekende zendingen met een voldoende niveau van veiligheid en betrouwbaarheid te omkaderen, adviseren de raden om na de eerste zin van artikel 11 van de eBoxwet (zoals hierboven herwerkt) idealiter ook het volgende toe te voegen:

"Voor het aanbieden en ontsluiten van aangetekende zendingen dient de betreffende dienstverlener houder te zijn van een eIDAS-kwalificatie voor elektronisch aangetekende bezorging (qERDS)."

⁷ [My eBox: nieuwe phishing e-mails in omloop \(28/10/2021\)](#)

⁸ [My eBox: phishing mails in omloop \(01/02/2022\)](#)

⁹ [CRB 2017-2170](#) en [NAR Rapport nr. 107](#) (§ 187) Digitalisering en de economie, Diagnose van de sociale partners over digitalisering en de economie – Uitvoering van het Interprofessioneel Akkoord 2017-2018

¹⁰ [Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 81 van 26 april 2002](#), gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers ten opzichte van de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens

¹¹ [Artikel III.16 van het Wetboek van Economisch Recht](#)

¹² [Advies van de Raad van het BIPT van donderdag 26 maart 2021 inzake het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 februari 2019 betreffende het aanbieden van elektronisch aangetekende zendingen via het eBoxplatform](#)

De raden stellen, eveneens met betrekking tot artikel 2, voor om de indeling van de dienstverleners in de categorieën k) en l) niet op te nemen in de wettekst, aangezien dit voor onnodige complexiteit en verwarring zorgt.

Artikel 5, derde lid van het voorliggende voorontwerp van wet bepaalt verder het volgende:

“Tenzij het anders voorzien is in de toepasselijke regelgeving, begint, ingeval de verzending of de ontvangst van een bericht een termijn doet lopen, zulke termijn te lopen vanaf de eerste werkdag volgend op het tijdstip van elektronische verzending, respectievelijk van elektronische ontvangst.”

De raden zijn van mening dat de keuze tussen ‘het tijdstip van elektronische verzending, respectievelijk van elektronische ontvangst’ tot interpretatieproblemen kan leiden wat betreft het moment waarop termijnen beginnen lopen. Ze achten het bijgevolg aangewezen om te opteren voor één duidelijk gedefinieerd tijdstip en om zich hiervoor te baseren op artikel 1.5 van het nieuwe Boek I van het Burgerlijk Wetboek:

“De kennisgeving is de mededeling van een beslissing of een feit verricht door een persoon aan een of meer bepaalde personen.

De kennisgeving bereikt de bestemming wanneer deze ervan kennisneemt of er redelijkerwijze kennis van had kunnen nemen.

De kennisgeving langs elektronische weg verricht, bereikt de bestemming hetzij wanneer deze ervan kennis neemt, hetzij wanneer deze er redelijkerwijze kennis van had kunnen nemen voor zover dat, in die laatste hypothese, die bestemming voorafgaandelijk het gebruik heeft aanvaard van het elektronisch adres of van een ander elektronisch communicatiemiddel dat de persoon die de kennisgeving verricht, heeft aangewend.”

In dit kader wijzen de raden op de noodzaak om de burgers voldoende te informeren dat ze een aangetekende brief in hun eBox hebben ontvangen, bijvoorbeeld via een of meerdere meldingen.

De raden merken vervolgens op dat in het artikel 6, 3° van het voorliggende voorontwerp van wet wordt vermeld dat artikel 6 van de eBoxwet met vijf leden wordt aangevuld, terwijl er slechts sprake is van vier leden. De raden waarschuwen bijgevolg dat het 4^e lid, dat wel besproken wordt in de memorie van toelichting, nog aan het voorontwerp van wet moet worden toegevoegd.

Artikel 10 van het voorliggende voorontwerp van wet wijzigt artikel 13 van de eboxwet als volgt:

“Artikel 13. De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, vanaf hoeveel aangetekende zendingen per jaar, de gebruikers bedoeld in artikel 2, enig lid, 1°, a tot en met i, verplicht in een elektronische uitwisseling van aangetekende zendingen via de eBox zullen voorzien op 1 januari 2025.”

In de algemene toelichting van de memorie van toelichting vinden we terug dat “De overheidsinstanties die een groot aantal aangetekende zendingen versturen, ten laatste tegen 1 januari 2025 **zullen aansluiten** op de eBox zodat zij hun elektronisch aangetekende zendingen via de eBox kunnen versturen.”

In de toelichting bij artikel 10 van het voorliggende voorontwerp van wet wordt ten slotte het volgende vermeld:

“Het gewijzigde artikel 13 **zal** het gebruik van de eBox **voor aangetekende zendingen** door publieke verzenders **verplichten** tegen 1 januari 2025 **mits zij grote verzenders zijn**. De Koning zal bepalen vanaf hoeveel verzendingen een overheidsinstantie een grote verzender is. Het is niet redelijk om van overheidsinstanties de inspanning te vragen zich te connecteren met de eBox als zij amper aangetekende verzendingen doen. **Overheidsinstanties zullen daarnaast nog de mogelijkheid hebben om bijvoorbeeld per e-mail of per brief te communiceren als dat nodig is en als het geen aangetekende zending betreft.**”

De raden stellen dat de bovenstaande paragrafen uit het voorontwerp van wet en de bijhorende memorie van toelichting impliceren dat vanaf 2025 een groot aantal overheidsdiensten hun aangetekende zendingen via de eBox zullen versturen. De raden zijn echter van mening dat niet duidelijk genoeg wordt vermeld dat dit alleen geldt voor personen die hun eBox geactiveerd hebben en zich akkoord hebben verklaard om aangetekende zendingen via de eBox te ontvangen.

De raden wensen bijgevolg dat dit in de memorie van toelichting bij dit artikel wordt verduidelijkt. Bovendien achten ze het raadzaam dat aan het eerste lid van het aangepaste artikel 13 van de eBoxwet, ingevoegd door artikel 10 van het voorliggende voorontwerp van wet, de volgende formulering wordt toegevoegd: *“voor burgers die hun eBox hebben geactiveerd en ermee hebben ingestemd aangetekende zendingen via de eBox te ontvangen.”*

In dit kader wensen de raden eveneens dat in artikel 6, 2° van het voorliggende voorontwerp van wet niet louter over de uitdrukkelijke instemming met elektronische uitwisseling van berichten wordt gesproken, maar ook over de uitdrukkelijke instemming met de elektronische uitwisseling van aangetekende zendingen. Het artikel zou dus als volgt kunnen worden aangepast: *“Natuurlijke personen moeten vooraf uitdrukkelijk ingestemd hebben met de elektronische uitwisseling van berichten **en aangetekende zendingen** via de eBox en moeten deze instemming op elk moment kunnen intrekken.”*

Voorts stellen de raden dat het gebruik van de formulering ‘gebruik maken van’ in artikel 14 van het voorliggende voorontwerp van wet onvoldoende duidelijk is voor een kwestie die voor ondernemingen heel wat legale gevolgen met zich zal meebrengen. Daarom vinden ze het wenselijk dat er voor een andere term wordt geopteerd.

Ten slotte verzoeken de raden om betrokken te blijven bij het vervolg van de werkzaamheden omtrent het voorliggende voorontwerp van wet en in een ruimer kader bij toekomstige werkzaamheden inzake de eBox.